

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

кафедра теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Пдб 06.1 « ОСНОВИ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ТА ПСИХІАТРІЇ»**

ОПП «Правоохоронна діяльність»

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	26 Цивільна безпека
Спеціальність:	262 Правоохоронна діяльність
Кваліфікація:	бакалавр правоохоронної діяльності
Професійна кваліфікація:	офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України
Форма здобуття освіти:	денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи судової медицини та психіатрії» є вибірковою для вивчення ОПП «Правоохоронна діяльність». Вивчається протягом 4-го семестру на кафедрі Теорії права та кримінально-процесуальної діяльності

Мета. Навчальна дисципліна «Основи судової медицини та психіатрії» передбачає вивчення питань, що виникають в процесі розслідування кримінальних справ щодо призначення та проведення експертиз, використання на практиці висновків цих експертиз для побудови слідчих версій та ін.

Метою вивчення навчальної дисципліни є: засвоєння знань з основ судової медицини, травматології, можливостей та меж судово-медичної експертизи та засвоєння знань з основ судової психіатрії, можливостей та меж судово-психіатричної експертизи.

Завданнями викладання судової медицини та судової психіатрії у вищих юридичних навчальних закладах є:

- навчання курсантів правильному складанню питань, які виносяться на вирішення перед судово-медичною експертизою;
- вироблення вмінь об'єктивно оцінювати висновки судово-медичної експертизи з подальшим використанням отриманих нею даних в своїй практичній діяльності;
- ознайомлення з організацією і методикою проведення судово-медичних експертиз потерпілих, обвинувачених та інших осіб, трупа, речових доказів і за матеріалами цивільних і кримінальних справ;
- ознайомлення з досвідом роботи і досягненнями місцевих судово-медичних закладів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи судової медицини та психіатрії» курсанти повинні:

знати:

- поняття судової медицини;
- можливості і межі судової експертизи;
- основи судово-психіатричної оцінки психічного стану;
- можливості та межі компетенції судово-психіатричної експертизи;

вміти:

- формулювати питання при призначення судово-медичної, судово-психіатричної експертизи;
- оцінювати висновки експерта;
- вилучати та упаковувати речові докази.

ознайомитись:

- із Законом України „Про судову експертизу” від 25 лютого 1994 року.
- із судовою практикою про застосування примусових заходів медичного характеру.

ВИКЛАДАЧІ:

Старший викладач кафедри кандидат педагогічних наук, доцент Наталія ЛОГІНОВА, e-mail: natalialgnv@i.ua.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Теорія держави та права, Основи судових та правоохоронних органів

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин									Форми підсумкового контролю			
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота				Індивідуальна робота		Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік	
					лекції	семінари	практичні заняття	підсумковий контроль	Усього	реферат					
за денною формою навчання															
2	4														
Усього за дисципліну		3	90	34	12	6	12	4	20	20	36		+		

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.3; МН1.5; МН2.1; ; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК2.2; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.3; МК4.4.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.4.
ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення	МК2.5; МК4.4.
ЗК-9	Здатність працювати в команді	МК1.4; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.4.
	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.4.
	Здатність приймати управлінські й обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах.	МК2.5; МК4.4.
Фахові компетентності спеціальності		
СК-3	Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
СК-4	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
СК-5	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел	МК1.1; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8
	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
	Здатність приймати управлінські й обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах.	МК1.1; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
РН-3	Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; ; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
РН-7	Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.6; ; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК1.4; МК2.2; МК2.7; МК2.8; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
	Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, що здійснюють правоохоронну діяльність (службову діяльність оперативного підрозділу), грамотно оцінювати власну діяльність та діяльність підлеглих, а також впорядковувати, організовувати та контролювати використання сил та засобів.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК1.4; МК2.2; МК2.7; МК2.8; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
	Вміти забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням оптимізованих методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК1.4; МК2.2; МК2.7; МК2.8; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
	Здатність давати правову оцінку конкретним ситуаціям, пов'язаних із правоохоронною та правозастосовною діяльністю, надавати кваліфіковані юридичні висновки та спроможність розробляти та оцінювати документи щодо управлінської та оперативно-розшукової діяльності	МН1.2; МН 1.3; МН 2.3; МН3.8; МН4.1; МН4.4.	МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК4.3.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин				Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4			
1	Предмет, метод і завдання судової медицини. Правові, процесуальні та організаційні основи судово-медичної експертизи	4	Лз2	Пз2			1	1/1-2л, 1/2-2пр, 2/1-2л, 2/2-2пр,	8
2	Механічні пошкодження. Смерть від кисневого голодування	4	Лз2	Пз2			2	3/1-2л, 3/2-6с,	8
3	Смерть, трупні зміни, судово-медичне дослідження трупа	10	Лз2	Сз6	Пз2		3	3/3-2пр (МК 1), 4/1-2л,	4
4	Предмет та завдання судової психіатрії. Організація судово-психіатричної експертизи в Україні	8	Лз2	Пз2			4	4/2-2пр, 5/1-2л, 5/2-2пр,	6
5	Загальні положення про психічні захворювання. Симптоматика психічних розладів	4	Лз2	Пз2			5	6/1-2л, 6/2-2пр (МК2),	4
	Диференційований залік	4	ДЗ4				6	ДЗ-4	4
	Усього	34							

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування тем та навчальні запитання	Література
				2 курс	
				4 семестр	
				МОДУЛЬ № 1 СУДОВА МЕДИЦИНА	
1			4	ПРЕДМЕТ, МЕТОД І ЗАВДАННЯ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ. ПРАВОВІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	
	1	Лекція	2	<i>Загальні положення судової медицини</i> 1. Предмет, метод і завдання судової медицини 2. Судово-медична експертиза, її правові, процесуальні та організаційні підстави 3. Об'єкти судово-медичної експертизи	[1.2] [1.3] [2.1] ст. 4-11 [3.3] ст. 4-24 [3.6] ст. 3.5
	2	Практичне заняття	2	<i>Правові та процесуальні основи судово-медичної експертизи</i> 1. Історія розвитку судової медицини в Україні Використання судово-медичних знань у розкритті та розслідуванні злочинів	
		Самостійна робота	2	2. Історія розвитку судової медицини в Україні 3. Використання судово-медичних знань у розкритті та розслідуванні злочинів	[1.2] [1.3] [2.1] ст. 4-11 [3.3] ст. 4-24 [3.6] ст. 3.5

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування тем та навчальні запитання	Література
2			10	МЕХАНІЧНІ ПОШКОДЖЕННЯ. СМЕРТЬ ВІД КИСНЕВОГО ГОЛОДУВАННЯ	
	1	Лекція	2	<i>Загальна характеристика механічних пошкоджень</i> 1. Класифікація механічних ушкоджень та їх ознаки 3. Особливості ушкоджень при механічних травмах 3. Гостре кисневе голодування, його види. Загальноасфіксичні ознаки смерті 4. Вплив отрути на організм людини	[2.1] ст. 4-11 [3.1] ст. 85-124 [3.2] ст. 14-98 [3.3] ст. 25-51 [3.5] ст. 545-606 [3.6] ст. 192
	2	Практичне заняття	2	Вплив отрути на організм людини, кисневе голодування, ушкодження і смерть від дії межових температур та ураження електричним струмом 1. Поняття і види гострого кисневого голодування 2. Механічна асфіксія, її види, стадії прижиттєвого перебігу 3. Дія отрути на організм людини 4. Ушкодження від дії межових температур та ураження електричним струмом	[2.1] ст. 63-72; 91-107 [3.1] ст. 70-112; 146-147 [3.2] ст. 89-104, 138-162 [3.3] ст. 25-51
		Самостійна робота	6	1. Механічні ушкодження тупими та гострими предметами 2. Транспортна травма 3. Вогнепальні ушкодження 4. Травми і травматизм 5. Медична класифікація механічних пошкоджень 6. Види травм та їх характеристика	[2.1] ст. 4-11 [3.1] ст. 85-124 [3.2] ст. 14-98 [3.3] ст. 25-51 [3.5] ст. 545-606 [3.6] ст. 192

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування тем та навчальні запитання	Література
3			26	СМЕРТЬ, ТРУПНІ ЗМІНИ ТА СУДОВО-МЕДИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРУПА	
	1	Лекція	2	Смерть і трупні зміни 1. Умирання і смерть. Класифікація смерті 2. Посмертні трупні зміни 3. Огляд трупа на місці події 4. Судово-медичне дослідження трупа	[2.1] ст. 63-72, 91-107; [3.1] ст. 175-248; [3.2] ст. 166-216, [3.3] ст. 96-147; [3.5] ст. 512; [3.6] ст.6-11
	2	Практичне заняття	2	Помирання і смерть 1. Смерть і трупні зміни 2. Огляд трупа на місці його виявлення 3. Процесуальний порядок судово-медичного дослідження трупа	[2.1] ст. 63-72, 91-107; [3.1] ст. 175-248; [3.2] ст. 166-216, [3.3] ст. 96-147; [3.5] с. 512; [3.6] ст. 6-11
	2	Семінар	6	Судово-медичне дослідження трупа 1. Дослідження трупа в установах судово-медичної експертизи 2. Складання акту судово-медичного дослідження трупа	[2.1] ст. 63-72, 91-107, [3.1] ст. 175-248; [3.2] ст. 166-216, [3.3] ст. 96-147; [3.5] ст. 512; [3.6] ст. 6-11
		Самостійна робота	6	1. Смерть і трупні зміни 2. Судово-медичне дослідження трупа	[2.1] ст. 63-72, 91-107; [3.1] ст. 175-248; [3.2] ст. 166-216, [3.3] ст. 96-147; [3.5] ст. 512; [3.6] ст. 6-11

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування тем та навчальні запитання	Література
				МОДУЛЬ № 2 СУДОВА ПСИХІАТРІЯ	
4			3	ПРЕДМЕТ ТА ЗАВДАННЯ СУДОВОЇ ПСИХІАТРІЇ. ОРГАНІЗАЦІЯ СУДОВО-ПСИХІАТРИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УКРАЇНІ	
	1	Лекція	2	Предмет та завдання судової психіатрії. Організація судово-психіатричної експертизи в Україні 1. Предмет, мета і завдання судової психіатрії 2. Розвиток і організація судово-психіатричної експертизи в Україні 3. Основні задачі судово-психіатричної експертизи	[1.4] [2.3] ст. 5-22 [3.4] ст. 1-37
	2	Практичне заняття	2	Призначення судово-психіатричної експертизи 1. Підстави для призначення судово-психіатричної експертизи, види її. 2. Судово-психіатрична експертиза свідків, потерпілих, засуджених 3. Підстави призначення судово-психіатричної експертизи в цивільному процесі, поняття “правоздатності”, “дієздатності”, “недієздатності”.	[1.4] [2.3] ст. 5-22 [3.4] ст. 1-37
		Самостійна робота	6	1. Предмет і завдання судової психіатрії 2. Історичні етапи становлення судової психіатрії в Україні	[1.4] [2.3] ст. 5-22 [3.4] ст. 1-37

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування тем та навчальні запитання	Література
5			6	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ВИВЧЕННЯ ПСИХІЧНОГО СТАНУ ОСОБИ. СИМПТОМАТИКА ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ	
	1	Лекція	2	<i>Загальні положення осудності при судово-психіатричній експертизі</i> 1. Поняття осудності та неосудності 2. Формула неосудності 3. Судово-психіатрична оцінка психічних захворювань, які виникли після скоєння злочину 4. Примусові заходи медичного характеру	[2.3] ст. 23-46 [3.4] ст. 38-48
	2	Практичне заняття	2	<i>Питання осудності при проведенні судово-психіатричної експертизи</i> 1. Поняття осудності та неосудності 2. Судово-психіатрична оцінка психічних захворювань, які виникли після скоєння злочину 3. Порядок застосування примусових заходів медичного характеру	[2.3] ст. 23-46 [3.4] ст. 38-48
		Індивідуальне завдання	20	<i>Написання реферату</i>	
		Самостійна робота	6	1. Юридичний та медичний критерії психічних розладів особи під час вчинення дій, за які передбачена кримінальна відповідальність 2. Юридичний і медичний критерії психічних розладів особи, що настали після вчинення злочину 3. Підстави застосування примусових заходів медичного характеру	[2.3] ст. 23-46 [3.4] ст. 38-48
Диференційований залік			4		
Усього по дисципліні			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

- 1.1 Кримінальний кодекс України: Офіційний текст [текст] : - К. Юрінком Інтер, 2001. – 240 с.
- 1.2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року // Голос України. – 2012. – 19 травня (№ 90-91).
- 1.3. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 року// ВВР № 4038-ХІІ (із змінами від 9 вересня 2004 р.№ 1992-IV).
- 1.4. Про психіатричну допомогу : Закон України від 22 лютого 2000 року// ВВР № 1489-ІІІ (із змінами 9.12.2003 р. № 1364-IV).
- 1.5. Про судову практику по застосуванню примусових заходів медичного характеру : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 19 березня 1982 р. (із змінами від 4 червня 1993 р.)

2. Базова

- 2.1. Марчук А. І. Судова медицина: Курс лекцій: Навч. Посібник. – К.: Генеза, 1997. – 144 с.
- 2.2. Судова медицина: підручник. – Вид. 3-тє, доп. та перероб./ За заг. ред.. Лісового А.С., Голубовича Л.Л. – К.:Атіка, 2008. – 484 с. [+32 іл.]
- 2.3. Колесник В. А. Судова психіатрія: Курс лекцій. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 128 с.

3. Допоміжна

- 3.1. Самищенко С.С. Судебная медицина: Учебник для юридических вузов. – М.: Право и Закон, 1996. – 432 с. (с ил.)
- 3.2. Судебная медицина. Учебник для вузов. Под общей редакцией доктора медицинских наук, директора Республиканского центра судебно-медицинской экспертизы Министерства здравоохранения Российской Федерации, профессора В.В.Томилина. – М.: Издательская группа ИНФРА-М-НОРМА, 1996 г.- 376 с.
- 3.3. Волков В.Н., Датий А.В. Судебная медицина: курс лекций. – М.: Юристъ, 1997 г. – 334 с.
- 3.4. Жариков Н.М., Морозов Г.В., Хритинин Д.Ф. Судебная психиатрия. Учебник для вузов. Под общей редакцией академика Российской академии медицинских наук Г.В. Морозова. – М.: Издательская группа ИНФРА-М-НОРМА, 1997. – 432 с.
- 3.5. Атлас по судебной медицине/ Солохин А.А., Крюков В.Н., Ширинский П.П., Пиголкин Ю.И.; под ред. А.А. Солохина. – М.: Медицина, 1998. – 512 с.: ил.
- 3.6. Тагаев Н.Н. Судебно-медицинская экспертиза в уголовном и гражданском судопроизводстве: Учебное пособие. – Х.: Фирма «Консум», 1998. – 192 с.

4. Інформаційні ресурси

- 4.1. http://10.241.24.195/page_lib.php - Судова медицина та судова психіатрія (Електронний ресурс) : курс лекцій / уклад. В.О. Корольов. – Хмельницький : НАДПСУ, 2014. – 136 с.
 1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – Верховна Рада України, нормативні акти
 2. <http://www.kmu.gov.ua/> - Урядовий портал.
 3. www.scourt.gov.ua – Верховний Суд України

- 4 <http://www.ccu.gov.ua/> - Конституційний суд України
5. www.nbuv.gov.ua - Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
6. <http://jur-academy.kharkov.ua/освіта/бібліотека/> - бібліотека Національної Юридичної академії ім. Ярослава Мудрого
7. <http://dpsu.gov.ua/ua> - Офіційний сайт Державної прикордонної служби України
8. <http://pidruchniki.ws> - українські підручники
9. http://10.241.24.195/page_lib.php - Сорока АЗ. Криміналістика (Електронний ресурс) : курс лекцій. – Хмельницький : НАДПСУ, 2014. – 159 с.
10. 10.241.24.9 – модульне середовище

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною

шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний

МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький